

skutková podstata dovršena byla již tím, že si věc svěřenou, naloživši s ní jako vlastnice, přivlastnila. Nejde proto již o pouhý poměr civilně-právní a nelze právní posouzení soudem nalézacím shledati pochybným.

Jinak má se věc s odsouzením Marie P-ové pro zpronevěru. Dle zjištění rozsudku převzala tato věc, Bronislavou M-ovou Anně J-ové svěřené, od Růženy D-ové, již je byla J-ová za účelem zastavení přenechala, v zástavu za zápůjčku bezelstně, neznajíc vadného jich původu. Zjišťujeť soud nalézací, že se zdráhala, dovolávajíc se dalšího dluhu D-ové, předměty ty vydati, jakkoli jí později D-ové zapůjčených 300 K bylo zapláceno, ač k tomu byla vícekrát jak Annou J-ovou, tak i Bronislavou M-ovou a Karlem B-em vyzvána a jí pravý stav věci objasněn. Jelikož rozsudek nezjišťuje, že Růžena D-ová, pokud se týče její prostřednice Terezie L-ová vůbec vrácení věcí, P-ové do zástavy daných, zpět požadovala, a J-ová a M-ová P-ové nic nesvěřily, nemohla tato věc svěřených jí D-ovou, pokud se týče L-ovou zadržovati; nutno označiti již proto odsouzení P-ové pro zpronevěru za neudržitelné. Mohlo by u P-ové jako právě u Růženy D-ové v úvahu přijíti jen podílnictví na zpronevěře J-ové. Avšak tehdy, kdy P-ová věc, J-ovou zpronevěřenou, od D-ové a L-ové do zástavy přijala, neznala ještě zločinného jich původu. Že i později, seznavši je, zdráhala se, věc J-ové a M-ové vydati, nezakládá skutkové podstaty podílnictví na zpronevěře již proto, poněvadž věcí těch ani nezatajila ani nezašantročila. Vzhledem k tomu, že jí věci dány byly D-ovou (L-ovou) do zástavy, a k předpisu Šu 456 obč. zák. jest pochybno, zda byla P-ová jen oprávněna, natož povinna, věc J-ové neb M-ové vydati, i když jí zapůjčených 300 K bylo J-ovou zapláceno. Jde zde u P-ové jen o poměr civilní, nikoli však o trestný skutek, ať již zpronevěru nebo podílnictví na ní. Její odsouzení jeví se proto právně pochybným, i bylo vyhověti její zmateční stížnosti, rozsudek ve výroku ji odsuzujícím zrušiti a stěžovatelku od obžaloby osvoboditi.

Čís. 1140.

Zněla-li obžaloba na loupežné zabití, neporušil porotní soud § 318 tr. ř. tím, že dal hlavní otázku, obsahující zákonné znaky zločinu loupeže, a dodatkovou, obsahující zákonné znaky zabití (§ 141 tr. zák.). Při zločinu loupežného zabití jest hlavním činem loupež, zabití pak akcesorní formou viny.

(Rozh. ze dne 2. března 1923, Kr I 38/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Josefa K-a a Jana J-a do rozsudku krajského jako porotního soudu v Mostě ze dne 31. listopadu 1922, jímž byli oba stěžovatelé uznáni vinnými zločinem loupežného zabití dle Šu 141 tr. zák., obžalovaný Jan J. krom toho též zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 174 II. a), c), a 176 II. a) tr. zák. mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Stížnost Josefa K-a uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 6 Šu 344 tr. ř. proto, poněvadž prý byla porušena ustanovení §§ 318, 319 a 320 tr. ř. Porušen prý byl předpis Šu 318 tr. ř. tím, že porotcům nebyla dána hlavní otázka, kryjící se s obžalobou, jak to prikazuje ono místo zákona. Obžaloba klade prý obžalovanému za vinu, že spáchal společně s Janem J-em zločin loupežného zabití dle Šu 141 tr. zák.; dle toho měla prý hlavní otázka odpovídati zcela obžalobě a zníti souhlasně s ní v ten smysl, zda obžalovaní, J. a K., v noci ze dne 22. na 23. července 1922 ve vzájemném a ujednaném srozumění jako spolupachatelé s Annou M-ovou v úmyslu, by se zmocnili cizích věcí movitých, v nepřátelském úmyslu tak násilně jednali, že z toho nastala její smrt. Stížnost není oprávněna. Zákon nezakazuje úchytky hlavní otázky od žalobní formule, není-li tím porušena totožnost trestného činu a nemá-li to vlivu na nějaké hledisko, závažné pro právní posouzení věci. Oprávnění soudu, odchýliti se od formule žalobní, vyplývá naopak z ustanovení odstavce druhého Šu 323 tr. ř., kde se zůstává u uvážení soudu, které skutečnosti mají se shrnouti v jedné otázce neb učiniti předmětem otázek zvláštních. V tomto případě ospravedlňuje postup soudu dále ještě toto: Loupežné zabití ve smyslu Šu 141 tr. zák. je zločinem, složeným z loupeže a zabití; jestliž dáno, bylo-li při podniknuté loupeži s člověkem jednáno tak násilně, že z toho povstala jeho smrt (§ 134 tr. zák.). Odpovídalo proto právní podstatě zločinu loupežného zabití a bylo též v zájmu zjednodušení a snazšího pochopení a posouzení věci porotci účelno, by jim dány byly otázky dvě, z nichž v jedné by docházely výrazu skutečnosti a zákonné znaky zločinu loupeže (§ 190 tr. zák.) v druhé pak skutečnosti a znaky zabití ve smyslu Šu 141 tr. zák. Ve shodě se zákonem bylo též, když porotní soud otázku, znějící na zabití označil jako otázku dodatkovou. Mohliť porotcové ku zkoumání a hlasování o okolnostech, v otázce této obsažených, přistoupiti teprve poté, když odpověděli kladně otázku, znějící na loupež dle Šu 190 tr. zák. Neboť při loupežném zabití dle Šu 141 tr. zák. přichází zabití v úvahu pouze jakožto zjev, loupež doprovázející, takže loupež je činem hlavním, jímž zabití je podmíněno. Jestliť násilí na osobě jedním z prostředků loupeže (§ 190 tr. zák.); nabude-li tento prostředek takové síly, že přivodí kulposně smrt osoby napadené, je tu loupežné zabití. Z toho plyne, že zabití dle Šu 141 tr. zák. není zločinem samostatným, jak zmateční stížnost mylně za to má, nýbrž je svou povahou akcesorní formou viny, jevíci se v takovém použití násilí, potřebného jinak k loupeži, že má v zápětí smrt osoby napadené. Za tohoto právního pojetí nemohly otázky 2 a 5, mající za předmět znaky zabití dle Šu 141 tr. zák., býti označeny jako otázky hlavní, nýbrž vzhledem ku nesamostatné, odvislé povaze zabití jakožto zjevu, loupež doprovázejícího, pouze jako otázky dodatkové. Tomu, že v tomto případě o porušení formelního předpisu Šu 318 tr. ř. nemůže býti řeči, nasvědčuje i doslov tohoto Šu, jež není tak kategorickým, že by vylučoval postup nalézacího soudu zmateční stížností vytýkaný (srov. »ist darauf gerichtet« a nikoliv »ist darauf zu richten«). Naopak ustanovení toto dlužno vyložiti ve spojení s Šem 323 tr. ř., dle něhož jest soudu výslovně

dáno na vůli, jakým způsobem a do jaké míry chce shrnouti jisté skutečnosti v jednu otázku. Krom toho všeho však nemůže zmateční stížnost v tomto případě s úspěchem uplatňovati shora uvedený důvod zmatečnosti, poněvadž takovému postupu brání druhý odstavec Šu 344 tr. ř., neboť, i kdyby vytýkané porušení tu bylo, nemohlo býti na újmu obžalovaného, když postupem soudu porotního bylo přímo v nebezpečí uvedeno stanovisko veřejné obžaloby, ani porotcové mohli rozložením základního obvinění ve dvě otázky býti svedeni k tomu, aby sice přisvědčili první a čtvrté otázce hlavní, ale záporně odpověděli na druhou a pátou otázku dodatkou.

Čís. 1141.

Skutková podstata Šu 311 tr. zák. nepředpokládá nabízení určité odměny neb určitého daru.

Pod skutkovou podstatu Šu 312 tr. zák. spadá též, vytýkána-li úřední osobě nedbalost anebo obmezování se na malichernosti ve službě.

Na rozdíl od Šu 427 tr. zák. předpokládá přestupek Šu 431 tr. zák., spáchaný rychlou jízdou, vzbuzení konkrétního nebezpečí.

Zákon o maření exekuce ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.

Pod ustanovení Šu 3 zákona spadá též zabavení policejní (na př. dle Šu 20 zákona o válečné lichvě). Odepření vydání předmětu není ještě »odnětím jeho« ve smyslu Šu 3.

(Rozh. ze dne 2. března 1923, Kr II 294/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 22. března 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem dle §§ 311, 312, 431 tr. zák. a Šu 3 zákona ze dne 25. května 1883 čís. 78 ř. zák., jen co do odsuzujícího výroku pro přestupek dle Šu 3 zákona o maření exekuce, rozsudek v tomto směru zrušil a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl; jinak zmateční stížnost zavrhl — a uvedl po právní stránce v

důvodech:

Úvodem hmotněprávních úvah dovozuje stížnost správně, že ustanovení Šu 311 tr. zák. předpokládá, že pachatel alespoň nabízí nějaký dar. Taková nabídka stěžovatelova je nalézacím soudem odvozena a zjištěna ze slov stěžovatelových »však se vyrovnáme.« Námitce stížnosti, že Š 311 tr. zák. předpokládá nabízení určité odměny neb určitého daru, které ze všeobecného onoho výroku nelze odvoditi, nelze přisvědčiti. Již v očekávání, že se mu dostane od pachatele hmotného prospěchu, třebas druhu a rozsahu ještě neurčeného, může veřejného úředníka odvrátiti od přesného plnění povinností a způsobiti nebezpečí, kterému čelí předpis Šu 311 tr. zák. v zájmu správy nestranné, výhradně zákony, jinak platnými předpisy a věcnými úvahami se řídící. Skutkovou podstatu přestupku Šu 312 tr. zák. shledává nalézací soud ve výroku